

KORRALDUS

28.05.2026 nr DM-135311-17

Kõrgemäe III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/526267 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, haldusmenetluse seaduse § 53, § 61, Järva Vallavolikogu 26.03.2026 otsus nr 26 ja Ahto Orava 06.02.2026 esitatud taotluse nr T-L.MU/1031898-2, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda Ahto Oravale (isikukood 36908202730) Kõrgemäe III uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/526267 kehtivusajaga 2 aastat.

1.2. Avalikustada Ahto Oravale uuringuruumi uuringuloa nr L.MU/526267 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Uuringuluba nr L.MU/526267 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

2.1. Erasik Ahto Orav (isikukood 36908202730) esitas 27.01.2026 Keskkonnaametile Kõrgemäe III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi *uuringuloa*) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 27.01.2026 nr DM-135311-1, menetluse nr M-135311 juurde). Viimane parandustaotlus on esitatud 06.02.2026 (registreeritud KOTKAS-s 06.02.2026 nr DM-135311-4).

Taotletav uuringuruum asub Järvamaal, Järva vallas, Vetepere külas eraomandisse kuuluval kinnistul Sae (katastritunnus 12902:001:0320, maatulundusmaa 100%). Uuringuruumi ja selle teenindusala pindala on 3,71 ha.

Uuringu eesmärgiks on tarbevaru tasemel välja selgitada uuringuruumis levivate setete (kruus, liiv) maht ja kvaliteet. Kvaliteetse maavara esinemise korral on arendajal soov välja valitud aladel taotleda keskkonnaluba maavara kaevandamiseks. Uuringuruumi piires tehakse esmalt kindlaks, kas ja millisel pindalal maavara levib ning seejärel tehakse uuringu tulemustest lähtuvalt kindlaks selle kasutamise võimalused ja kaevandamistingimused. Loa taotleja soovib kasutada Kõrgemäe III uuringuruumis leiduda võivaid maavarasid (kruus, liiv) piirkonna teede ehitusel ja ehitustöödel.

Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus planeeritakse rajada kuni 15 puurauku ja

uuringkuaeveõont uurimissügavusega kuni 8 m. Hüdrogeoloogilisteks katsetöödeks on veetaseme mõõtmine. Muudeks sihtotstarbelisteks töödeks on terastikulise koostise määramine, killustiku purunemiskindluse määramine ja uuringuruumi teenindusala (sh lähiümbruse ~ 40 m ulatuses) topogeodeetiline mõõdistamine. Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (reg. kood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond).

Taotletav uuringuruumi teenindusala jääb metsamaale ja on ümbritsetud Saani, Sae ja Kõrgemäe maaüksuse metsamaaga. Lähimad elamud Ussipesa ja Unistustemaa maaüksustel jäävad teenindusala piirist ligikaudu 314-336 m kaugusele kagu ja edela poole. Üle teenindusala edelanurga kulgeb mitteavalik Kõrgemäe ringtee. Kõrgemäe ringteele uuringupunkte ei rajata.

Teenindusala paikneb loode-kagusuunalisel oosahelikul, kus maapinna absoluutsed kõrgused jäävad 80–95 m vahemikku. Lääne poole jääb Ussimäe kraav, mis drenib piirkonna põhjavett ja veetase on ligikaudu 74–75 m abs. kõrgusel.

Teenindusala asub küll täies ulatuses maaparandussüsteemi maa-alal (Kõrgemäe ÜP-146, vid vid 4108350011050001), kuid kuivenduskraave selle piiresse ei jää ja geoloogilise uuringuga maaparandussüsteemi ei kahjustata. Teenindusalale jääb geodeetiline märk Kõrvenurga (vid nr 38164). Geoloogilise uuringu punkte geodeetilise märgi kaitsevööndisse ei rajata ja märki ei kahjustata.

Uuringuala lähipiirkonnas on mitmeid kaitstavaid loodusobjekte, sh Kõrvemaa maastikukaitseala, Kõrvemaa metsise püsielupaik ning Natura 2000 võrgustiku alad – Kõrvemaa loodusala ja kõrvemaa linnuala. Samuti on piirkonnas, sh väljaspool kaitstavaid alasid mitmete kaitsealuste taimeliikide leiukohad. Lähimad teadaolevad kaitsealuste taimeliikide elupaigad jäävad uuringualast 115 ja 125 m kaugusele.

Teenindusalal ehitised ja kommunikatsioonid puuduvad. Taotletav uuringuruumi teenindusala ei kattu ühegi muu kaitsevööndiga ega kaitsealuse taime või looma kasvukoha või elupaigaga. Uuringuruum ei kattu looduskaitse- ja Natura 2000 alaga. Kaitsealused objektid ja kaitsealad jäävad eemale ~250-600 m kaugusele. Lähim metsisemäng jääb u 1,2 km kaugusele ja kaljukotka pesa u 2,5 km kaugusele. Samuti puuduvad seal muinsuskaitselised ja riigikaitselised piirangud.

Taotletav Kõrgemäe III uuringuruum piirneb põhjapool taotletava Kõrgemäe II uuringuruumiga (menetlus nr M-133725). Taotletavaid Kõrgemäe II ja III uuringuruumide geoloogilise uuringu lube menetletakse paralleelselt, sest neil on ühine tööde teostaja (Maavarauuringud OÜ).

2.2. Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades *MaaPS* erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloo taotluse menetluse algatamise teate 12.02.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 12.02.2026 kirjaga nr DM-135311-6 menetlusosalisi. Kuni uuringuloo andmise või

andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapähe õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus esitati arvamusi.

Maa- ja Ruumiamet esitas 18.02.2026 kirjaga nr 7-1/26/2213-2 (registreeritud KOTKAS-s 18.02.2026 nr DM-135311-8) arvamuse, et *Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakonnal puuduvad vastuväited Kõrgemäe III uuringuruumi geoloogilise uuringu loa esmataotluse menetlusse võtmisele. Menetluse edasise käigu osas soovime saada teavitusi.*

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 12.02.2026 kirjaga nr DM-135311-7 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloe taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Järva Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud, s.o hiljemalt 15.04.2026.

Järva Vallavalitsus edastas 30.03.2026 kirjaga nr 1-3/26 (registreeritud KOTKAS-s 30.03.2026 nr DM-135311-9) Järva Vallavolikogu 26.03.2026 otsuse nr 26, milles vallavolikogu on nõustunud Kõrgemäe III uuringuruumis geoloogilise uuringuga tingimuslikult:

- 1. enne geoloogilise uuringu tegemist teha linnustiku eeluuring, milles selgitatakse välja uuringuala ja selle mõjualas teadmata metsise mängualad ja teiste kaitsealuste linnuliikide võimalik pesitsemine;*
- 2. teostada põhjavee seire enne geoloogilise uuringu tegemist ja pärast uuringut;*
- 3. tehtud uuringud ja eksperthinnangud tuleb esitada Järva Vallavalitsusele. Lisaks sellele tuleb geoloogilise uuringuloe taotlus uuesti vallale esitada arvamuse avaldamiseks, kuna uuringuruum ja selle teenindusala ja muud taotluses esitatud andmed muutuvad olulisel määral;*
- 4. teavitada eelnevalt piisava aja jooksul Järva Vallavalitsust ning ümberkaudseid elu- ja majandustegevusega hõivatud kinnistute omanikke uurimistööde tegemise algusest;*
- 5. uuringuruumis välitööde läbiviimise kohta esitatud kaebuste korral (kaebuse esitajaks on lähedal paikneva kinnistu või tee omanik või Järva Vallavalitsus) tuleb peatada välitöö koheselt, selgitada välja tekkinud olukord ning pakkuda leevendusmeetmed;*
- 6. seoses metsisemängu lähedusega ei ole uuringuruumis välitööde läbiviimine lubatud ajavahemikul 15. veebruarist 31. juulini;*
- 7. esitada uuringu aruanne esimesel võimalusel pärast aruande valmimist Järva Vallavalitsusele;*
- 8. kaasata menetlusse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 46 lõikes 1 nimetatud kinnistute omanikud.*

Keskkonnaamet edastas 31.03.2026 kirjaga nr DM-135311-10 kohaliku omavalitsuse arvamuse Ahto Oravale arvamuse avaldamiseks.

Ahto Orav soovis 02.04.2026 (registreeritud KOTKAS-s 02.04.2026 nr DM-135311-11) pikendada vastamistähtaega kuni 30.04.2026, sest *Järva Vallavolikogu otsuse kohaselt on uuringuga seoses vaja eelnevalt teostada põhjavee seire ning eeluuringud kaitsealuste looma- ja*

taimeliikide osas. Kuna kinnistu omanik ja esindaja ei ole selle valdkonna spetsialistid, siis ei oska me hetkel hinnata, mida kõike mainitud eeluuringute läbiviimine hõlmab. Selleks peame konsulteerima juriidika ja looduskaitse valdkonna spetsialistidega, aga seda ei ole võimalik teha paari tööpäeva jooksul.

Keskkonnaamet nõustus 02.04.2026 kirjaga nr DM-135311-12 vastamistähtaaja pikendamisega.

Keskkonnaamet edastas 08.04.2026 kirjaga nr DM-135311-13 eraisiku A.T. arvamuse taotletavate Kõrgemäe II ja III uuringuruumide geoloogilise uuringu lubade kohta. Peamiselt avaldati arvamust menetlusosaliste kaasamise, dokumentide ligipääsu, elamute ja puurkaevude kauguste, kaitstavate alade ja liikide mõju, piirkonna elurikkuse, metsaraie ja võimaliku keskkonnakahju, müra, õhusaaste, liikluse, elanike elukeskkonnale mõju, tööaegade, hädaabiteenustele ligipääsu kohta. Eraisik ei toeta uuringute ega karjääri rajamist piirkonnas ning ei anna luba kavandatud teede kasutamiseks.

Ahto Orav vastas 13.04.2026 (registreeritud KOTKAS-s 13.04.2026 nr DM-135311-14), et *Sae maaüksuse (katastriüksuse tunnus 12902:001:0320) omaniku Reet Heldt volitatud esindajana annan teada, et Kõrgemäe III menetluses registreeritud KOTKAS-e dokumendi DM-135311-13 osas suhtleme Ussimäe/Ussipesa/Ussinõmme kinnistute esindajatega, selgitame täpsemalt asjaolusid ja tingimusi ning proovime aprillikuu jooksul leida lahendused erimeelsuste osas.*

Keskkonnaamet on andnud eraisikule A.T. vastuse Kõrgemäe II uuringuruumi menetluses (M-133725, registreeritud KOTKAS-s 16.04.2026 nr DM-133725-19).

Eespool nimetatud tingimuste uuringuloale kandmist on kaalutletud korralduse punktis **3.3**.

2.3. Uuringuloa taotlust on kontrollinud riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus (Eesti Geoloogiateenistuse 11.02.2026 kiri nr 13-1/26-266, registreeritud KOTKAS-s 12.02.2026 nr DM-135311-5).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 1060 eurot tasutud 27.01.2026.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks kuupäeval 12.05.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat teate avaldamisest alates. Lisaks teavitati asjast puudutatud isikuid 11.05.2026 kirjaga nr DM-135311-15.

Avalikustamise käigus esitati arvamus.

Maa- ja Ruumiamet esitas 22.05.2026 kirjaga nr 6.2-2/17198 (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-135311-16), et *maaparanduse osakonnal puuduvad vastuväiteid Kõrgemäe III uuringuruumi geoloogilise uuringuloa andmise otsuse ja uuringuloa eelnõudele.*

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Ahto Oravalt 11.05.2026 kirjaga nr DM-135311-15 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Keskkonnaamet edastas sama kirja ka kohalikule omavalitsusele.

Ahto Orav ja Järva Vallavalitsus uuringuloo andmise otsuse eelnõule arvamust ega vastuväiteid ei esitanud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

3.2. Kaalutlused loa andmisel

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ (edaspidi *määrus nr 224*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõige 3 ja 4). Uuringuloo alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1 kohane tegevusluba. Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (reg. kood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 35² tähenduses tuleb uuringuloo taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Kavandatava uuringu käigus ei teki kaevandamisjäätmekava koostamine ja esitamine vajalik. Kaevanditest võetakse proovid koguses, mis on vajalik laboratoorsete uuringute läbiviimiseks. Proovidest üle jääv materjal tõstetakse kaevandisse tagasi.

Keskkonnaamet kontrollis Ahto Orava 06.02.2026 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloe menetlemiseks.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Liiva ja kruusa uuringuks tehtavate geoloogiliste uurimistöödega ei kaasne olulist vibratsiooni-, valguse-, soojuse-, kiirguse- ja lõhnaäringut. Mõningal määral tekitavad uuringut teostavad masinad müra, aga seda võib võrrelda põllumajandusmasinate tekitatava müraga, olles pigem väiksem. Geoloogilise uuringu läbiviimine ei kahjusta ümbritseva keskkonna vastupanuvõimet, kuivõrd uuringutega kaasnev mõju on minimaalne ega ulatu uuringuruumi teenindusala piiridest väljapoole. Geoloogiline uuring ei mõjuta põhjavee seisundit, kuna uuringute käigus ei viida läbi katsepumpamisi, põhjavee alandamist ega põhjavee juhtimist alalt välja. Uuringu käigus mõõdetakse kaeveõõnde/puuraugu ilmuva vee tase. Veetaseme mõõtmine ei põhjusta põhjavee taseme alanemist ega mõjuta muul moel põhjavee seisundit. Lisaks suletakse kaeveõõned/puuraugud kohe peale proovide võtmist väljatud materjaliga (mida ei ole vaja kasutada laboratoorsete katsete läbiviimiseks). Uuringute läbiviimine ei too kaasa ohtu põhjavee seisundile (st kvaliteedile, tasemele, koostisele jms) olenemata selle kaitstuse tasemest.

MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloe andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 alusel keeldutakse uuringuloe andmisest, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 alusel keeldutakse uuringuloe andmisest, kui uuringuloe andmisel puudub riigivara valitseja või tema volitatud asutuse nõusolek. Kõrgemäe III uuringuruum asub eraomandi kinnistul (maaomaniku nõusolek on olemas). Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 1 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõige 1 punktides 2-5, 8, 11 ja lõige 2 punktides 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11 kohaldumisel keeldutakse üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloe andmisest, kui tööd taotletava üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloe alusel võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega.

Teenindusalale jääb geodeetiline märk Kõrvemurra (vid nr 38164). Geoloogilise uuringu punkte geodeetilise märgi kaitsevööndisse ei rajata ja märki ei kahjustata.

Uuringuala lähipiirkonnas on mitmeid kaitstavaid loodusobjekte, sh Kõrvemurra maastikukaitseala, Kõrvemurra metsise püsielupaik ning Natura 2000 võrgustiku alad – Kõrvemurra loodusala ja kõrvemurra linnuala. Samuti on piirkonnas, sh väljaspool kaitstavaid alasid mitmete kaitsealuste taimeliikide leiukohad. Lähimad teadaolevad kaitsealuste taimeliikide elupaigad jäävad uuringualast 115 ja 125 m kaugusele.

Teenindusalal ehitised ja kommunikatsioonid puuduvad. Taotletav uuringuruumi teenindusala ei kattu ühegi muu kaitsevööndiga ega kaitsealuse taimede või looma kasvukoha või elupaigaga. Uuringuruum ei kattu looduskaitse- ja Natura 2000 alaga. Kaitsealused objektid ja kaitsealad jäävad eemale ~250-600 m kaugusele. Lähim metsisemäng jääb u 1,2 km kaugusele ja kaljukotka pesa u 2,5 km kaugusele. Samuti puuduvad seal muinsuskaitsealused ja riigikaitsealused piirangud.

Keskkonnaamet märgib, et varasematele kogemustele ja aastatepikkusele praktikale tuginedes saab väita, et pinnakatte maavara geoloogiliste uuringute teostamisega kaasnevad keskkonnamõjud on minimaalsed. Geoloogilise uuringu mõju kestvus on lühiajaline ega ulatu uuringuruumi piiridest väljapoole ning uuringupuuraugud likvideeritakse koheselt peale rajamist ja kirjeldamist.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloe andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Ahto Oraval ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 28.05.2026).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloe andmisest keeldumise alused puuduvad.

3.3. Täiendavad tingimused

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan

määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusest tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Järva Vallavolikogu on 26.03.2026 otsuses nr 26 nõustunud Kõrgemäe III uuringuruumis geoloogilise uuringuga tingimuslikult:

- 1. enne geoloogilise uuringu tegemist teha linnustiku eeluuring, milles selgitatakse välja uuringuala ja selle mõjualas teadmata metsise mängualad ja teiste kaitsealuste linnuliikide võimalik pesitsemine;*
- 2. teostada põhjavee seire enne geoloogilise uuringu tegemist ja pärast uuringut;*
- 3. tehtud uuringud ja eksperthinnangud tuleb esitada Järva Vallavalitsusele. Lisaks sellele tuleb geoloogilise uuringuloa taotlus uuesti vallale esitada arvamuse avaldamiseks, kuna uuringuruum ja selle teenindusala ja muud taotluses esitatud andmed muutuvad olulisel määral;*
- 4. teavitada eelnevalt piisava aja jooksul Järva Vallavalitsust ning ümberkaudseid elu- ja majandustegevusega hõivatud kinnistute omanikke uurimistööde tegemise algusest;*
- 5. uuringuruumis välitööde läbiviimise kohta esitatud kaebuste korral (kaebuse esitajaks on lähedal paikneva kinnistu või tee omanik või Järva Vallavalitsus) tuleb peatada välitöö koheselt, selgitada välja tekkinud olukord ning pakkuda leevendusmeetmed;*
- 6. seoses metsisemängu lähedusega ei ole uuringuruumis välitööde läbiviimine lubatud ajavahemikul 15. veebruarist 31. juulini;*
- 7. esitada uuringu aruanne esimesel võimalusel pärast aruande valmimist Järva Vallavalitsusele;*
- 8. kaasata menetlusse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 46 lõikes 1 nimetatud kinnistute omanikud*

Seoses tingimusega nr 8 juhib Keskkonnaamet tähelepanu, et geoloogilistele uuringutele KeÜS § 46 lõige 1 ei kohaldu nii nagu keskkonnavalitsuse menetluses ehk geoloogiliste uuringute puhul ei ole kohustust piirnevate kinnistute omanikke teavitada, kuid Keskkonnaamet on teinud seda hea tava mõttes.

Eelnevast lähtuvalt kavandab Keskkonnaamet lisada loale järgnevad täiendavad tingimused:

- 1. Enne geoloogilise uuringu tegemist teha linnustiku eeluuring, milles selgitatakse välja uuringuala ja selle mõjualas teadmata metsise mängualad ja teiste kaitsealuste linnuliikide võimalik pesitsemine;*

2. Teostada põhjavee seire enne geoloogilise uuringu tegemist ja pärast uuringut;
3. Tehtud uuringud ja eksperthinnangud tuleb esitada Järva Vallavalitsusele ja Keskkonnaametile;
4. Teavitada eelnevalt piisava aja jooksul Järva Vallavalitsust ning ümberkaudseid elu- ja majandustegevusega hõivatud kinnistute omanikke uurimistööde tegemise algusest;
5. Uuringuruumis välitööde läbiviimise kohta esitatud kaebuste korral (kaebuse esitajaks on lähedal paikneva kinnistu või tee omanik või Järva Vallavalitsus) tuleb peatada välitöö koheselt, selgitada välja tekkinud olukord ning pakkuda leevendusmeetmed;
6. Lindudele pesitsusrahu tagamiseks, võib uuringuid teostada ajavahemikus 1.08-14.02. Seoses metsisemängu lähedusega ei ole uuringuruumis välitööde läbiviimine lubatud ajavahemikul 15. veebruarist 31. juulini.
7. Esitada uuringu aruanne esimesel võimalusel pärast aruande valmimist Järva Vallavalitsusele ja Keskkonnaametile.

Lisaks esitatavatele uuringule, eksperthinnangule ja uuringu aruandele tuleb geoloogilise uuringuloo taotlus uuesti vallale esitada arvamuse avaldamiseks, kuna uuringuruum ja selle teenindusala ja muud taotluses esitatud andmed võivad muutuda olulisel määral.

Eeltoodu alusel täiendab Keskkonnaamet tinigmust nr 3: Tehtud uuringud ja eksperthinnangud tuleb esitada Järva Vallavalitsusele ja Keskkonnaametile. Kui uuringuruumi ja selle teenindusala või muud taotluses esitatud andmed muutuvad olulisel määral siis taotlejal tuleb esitada Keskkonnaametile vastav muutmistaotlus, mis edastatakse ka kohalikule omavalitsusele arvamuse avaldamiseks.

Eeltoodud tingimused kantakse loa täiendavateks tingimusteks ning kohandatakse vastavalt menetluse käigus saadud osapoolte seisukohtadele.

Kõrgemäe III uuringuruumi uuringuloo taotluse menetluse käigus esitatud seisukohti on käsitletud ptk-s 2.2. ning siin kohal ei korrata.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloo omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

Lisaks on loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloo täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Merike Rosin
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. KÕRGEMÄE III UURINGUPLAAN.pdf

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Järva Vallavalitsus, Maa- ja Ruumiamet

Maigi Säinas
vanemspetsialist
maapõuebüroo